

LA CATALOGACIÓ LINGÜÍSTICA

El passat 8 de novembre el DOCV publicava l'Ordre 90/2013, de 6 de novembre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula la catalogació amb el requisit lingüístic de valencià de determinats llocs de treball docents en centres docents públics i en els servicis o unitats de suport escolar i educatiu dependents de la Generalitat. Us oferim una breu guia per aclarir els possibles dubtes que puga generar.

Una mica d'història

Per a garantir els manaments de la Llei d'Ús i Ensenyament en Valencià (i totes les normatives de desplegament) així com els objectius de les normatives educatives quant al coneixement de les dues llengües oficials en igualtat de condicions per part de l'alumnat, és necessari que el professorat tinga els coneixements adequats de les dues llengües oficials.

Per això es cataloguen en valencià els llocs de treball i es requereix aquests coneixements lingüístics de les dues llengües, el valencià i el castellà. En el cos de mestres aquests requisits ja estan estipulats des de 1997 i els llocs de treball catalogats a la pràctica. En l'acord de plantilles de secundària de 1999, signat per la totalitat dels sindicats de la Mesa Sectorial d'Educació, la Conselleria es va comprometre a catalogar els llocs de treball de secundària, fet que no ha tingut lloc fins la publicació de l'Ordre 90/2013, de 6 de novembre, motiu d'aquesta guia. A partir de 2002 s'introdueix el requisit lingüístic en la normativa d'accés a la funció pública.

La catalogació dels llocs de secundària ha de garantir la continuïtat de l'ensenyament en valencià de milers d'alumnes de primària en accedir a l'ensenyament secundari. En els darrers anys més de 90.000 alumnes no han pogut fer-ho.

Quant al professorat, les darreres dades sobre la capacitació demostren que la majoria del professorat, tant funcionari de carrera com interí, té el requisit lingüístic requerit per a atendre la demanda d'ensenyament en valencià. Així i tot la Conselleria hauria de fer un esforç per a formar en valencià el professorat que encara no té la titulació requerida, amb un pla de xoc per aplicar-lo els pròxims quatre anys, amb una formació de qualitat en els centres educatius.

Preguntes i respostes sobre la catalogació

1.- Què cataloga en valencià la nova ordre?

Cataloga en valencià tots els llocs de treball del cos de mestres, professorat tècnic de Formació Professional, professorat i catedràtics d'ensenyament secundari en centres docents públics; els llocs de funcionaris del cos d'inspectors d'Educació i els funcionaris del cos d'inspectors al servici de l'Administració educativa; els llocs de treball en serveis o unitats de suport escolar i educatiu públics. També els llocs de treball corresponents al professorat de religió catòlica en els nivells educatius de Primària, Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat de centres docents públics.

Només s'exceptua al professorat especialista de l'exigència del requisit lingüístic.

2.- I la resta d'etapes, es catalogaran?

El compromís en la negociació de l'ordre de catalogació (febrer 2013) és que a la llarga també es catalogarien els llocs de treball dels ensenyaments artístics: conservatoris elementals, professionals i superiors de música i dansa, escoles d'art i superiors de disseny i ceràmica i escola superior d'art dramàtic.

3.- Quins requisits estableix al professorat?

Té el requisit lingüístic el professorat que estiga en possessió de les titulacions administratives que faculden per a l'ensenyament en valencià. És a dir: Certificat de Capacitació i Diploma de Mestre.

El certificat de Capacitació faculta, si s'està en possessió de les condicions acadèmiques i administratives requerides, per a l'ensenyament en valencià, com a llengua vehicular, en totes les ensenyances no universitàries regulades en la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, per a impartir continguts curriculars de valencià en Educació Infantil i l'Àrea de Valencià: Llengua i Literatura en Educació Primària.

En l'educació de persones adultes, faculta el professorat per a l'ensenyament en valencià, com a llengua vehicular i per a impartir la docència del mòdul de Valencià en el cicle I. El Diploma de Mestre en Valencià faculta, si s'està en possessió de les condicions acadèmiques i administratives requerides, per a impartir l'ensenyament en valencià, com a llengua vehicular, en la totalitat de les ensenyances no universitàries regulades en la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. També per a impartir continguts curriculars de valencià en Educació Infantil i l'àrea de Valencià: Llengua i Literatura en Educació Primària.

En l'educació de persones adultes, faculta per a l'ensenyament en valencià, com a llengua vehicular. I també, per a impartir la docència del mòdul de Valencià en el cicle II. L'obtenció d'aquestes titulacions està regulada en l'Ordre 17/2013, de 15 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen les titulacions administratives que faculden per a l'ensenyament en valencià, del valencià, i en llengües estrangeres en les ensenyances no universitàries en la Comunitat Valenciana. [DOCV 18/04/2013].

4.- Què passa si no tinc la capacitació en valencià o el títol de mestre?

La catalogació de llocs té efectes des del dia següent de la publicació en DOCV de l'ordre, és a dir, des del 9 de novembre de 2013 estan catalogats tots els llocs de treball contemplats en l'ordre. Ara bé, per qui no tinga encara la catalogació hi ha un termini de quatre anys per obtindre-la. Per tant, fins l'1 de setembre de 2017 no tindrà efectes reals la catalogació de llocs.

Les possibles situacions per al professorat són les següents, segons el cos al qual pertanga i l'obtenció o no del requisit lingüístic abans i/o després de l'1 de setembre de 2017:

Cos de mestres

- Professorat funcionari de carrera del cos de mestres: no els serà aplicable aquest període transitori, ja que el coneixement del valencià ja era exigible abans i, com a conseqüència, des de l'entrada en vigor de la ordre tot aquell docent que no reunisca el requisit lingüístic podrà romandre en la seua destinació definitiva i el seu dret a la mobilitat quedarà circumscrit a llocs de centres docents públics de localitats de predomini lingüístic castellà, contingudes en la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.
- Professorat interí del cos de mestres: si no reuneix el requisit lingüístic durant aquests quatre anys transitoris, únicament podrà accedir a llocs de centres docents públics de localitats de predomini lingüístic castellà. A partir de l'1 de setembre de 2017, el professorat interí que no reunisca el requisit lingüístic quedarà exclòs de la borsa corresponent.

Resta de cossos

- Professorat funcionari de carrera amb destinació definitiva: a partir de l'1 de setembre de 2017 només podrà optar a places de les localitats de predomini lingüístic castellà a efectes del concurs de trasllats. La catalogació no té cap conseqüència a qui no tinga la capacitació i opte per quedar-se en el seu destí definitiu encara que la seua plaça estiga catalogada en valencià. La capacitació només és requisit en cas de trasllat a una altra plaça de localitat de predomini lingüístic valencià.
- Professorat interí: a partir de l'1 de setembre de 2017, el professorat integrant de les borses de treball de professorat d'ensenyament secundari, professorat tècnic de

Formació Professional i inspecció accidental que no reunisca el requisit lingüístic quedarà exclós de la borsa corresponent.

- Professorat de religió amb contracte laboral indefinit amb destinació definitiva: a partir de l'1 de setembre de 2017, si no reuneix el requisit lingüístic podrà romandre en la seua destinació definitiva i el seu dret a la mobilitat quedarà circumscrit a llocs de centres docents públics de localitats de predomini lingüístic castellà.
- Professorat de religió amb contracte laboral indefinit sense destinació definitiva: a partir de l'1 de setembre de 2017, si no reuneix el requisit lingüístic tindrà circumscrit el dret a la mobilitat a llocs de centres docents públics en localitats de predomini lingüístic castellà.

5.- Per què al professorat interí se l'exclourà de les borses si no obté la capacició a partir de l'1 de setembre de 2017?

Aquest tema va ser motiu de discussió en les meses de negociació. L'argument de la Conselleria per excloure al professorat interí de les borses era que la legislació vigent obliga al professorat interí a tindre els mateixos requisits de titulació acadèmica i administrativa que al funcionariat de carrera per a l'accés a les borses de treball.

Normativa sobre el valencià a l'ensenyament

Des de la Llei d'Ús i Ensenyament en Valencià (1983) s'han regulat diferents aspectes relacionats amb l'ensenyament en valencià. Destaquem les principals normatives:

- Decret 79/1984, de 30 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre l'aplicació de la Llei 4/1983, d'Ús i Ensenyament del Valencià, en l'àmbit de l'ensenyament no universitari de la Comunitat Valenciana (DOGV 23/08/1984): estableix l'obligatorietat del valencià com a assignatura, juntament amb el castellà. Estableix l'exempció del valencià en les comarques castellanoparlants si els pares així ho sol·liciten i per a l'alumnat que demostren residència temporal. També estableix l'obligatorietat per al professorat de conèixer les dues llengües i n'estableix els requisits. Com a llengua vehicular el decret inicia la introducció paulatina del valencià i la regulació de les plantilles i concursos de trasllats per a garantir la introducció del valencià com a llengua vehicular. Ordres posteriors desenvoluparan aquest decret.
- Ordre de 21 de maig de 1985 (DOGV de 3 de juny) i Ordre de 15 de juny de 1994 (DOGV de 4 de juliol): regulen el reciclatge de valencià (en el Pla de Formació Lingüístico-tècnica) i el Certificat de Capacitació i el Diploma de Mestre en Valencià. En ordres posteriors s'ha modificat el Pla de Formació.
- Ordre de 29 de juny de 1992, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual s'aproven les instruccions que regulen l'organització i el funcionament dels centres docents que imparteixen ensenyaments del segon cicle d'Educació Infantil, Pre-escolar, Primària, General Bàsica, Educació Especial, Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional, mantinguts amb fons públics i que depenen de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana. (DOGV 15/07/1992): En l'annex I s'estableixen definitivament les característiques i els noms dels Programes d'Immersion Lingüística (PIL), d'Ensenyament en Valencià (PEV) i d'Incorporació Progressiva (PIP).
- Ordre de 23 de gener de 1997, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual es regula el procés d'adscripció dels funcionaris del cos de mestres als llocs de treball resultants de la nova ordenació del sistema educatiu: la Disposició Addicional segona regula l'exigència al professorat del cos de mestres de tindre formació en valencià. S'estableixen 5 anys de termini per a l'obtenció d'aquesta formació en centres que tenen programes en valencià i 10 per al professorat en centres que no en tenen. A la pràctica, els centres d'infantil i primària estan catalogats lingüísticament.
- Ordre de 30 de juny de 1998, per la qual s'estableixen els requisits mínims per a aplicar en els centres educatius un programa d'educació bilingüe enriquit per la incorporació primerenca d'una llengua estrangera, com a llengua vehicular, des del

primer cicle d'educació primària (DOGV 14/07/1998): introdueix el primer programa plurilingüe en centres d'infantil i primària.

- RESOLUCIÓ de 16 de maig de 2001, de la Subsecretaria de la Conselleria de Cultura i Educació, per la qual es disposa la publicació de l'Acord entre la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència i les organitzacions sindicals d'ensenyança sobre dotació de plantilles i condicions de treball del professorat dels instituts i seccions d'Educació Secundària per a l'aplicació de la LOGSE.(DOGV 22/05/2001): l'administració educativa i les organitzacions sindicals es comprometen a negociar un model de catalogació lingüística de les plantilles dels instituts i seccions d'Educació Secundària.
- Decret 62/2002, pel qual es regula l'acreditació dels coneixements lingüístics per a l'accés i la provisió de llocs en la funció pública docent no universitària de la Comunitat Valenciana (DOGV 02/05/2002): estableix el requisit lingüístic dels dos idiomes cooficials per a l'accés a la funció pública en educació. A partir d'aquest moment és requisit en les convocatòries d'oposicions acreditar "un coneixement adequat" d'ambdues llengües.
- DECRET 127/2012, de 3 d'agost, del Consell, pel qual es regula el plurilingüisme en l'ensenyança no universitària a la Comunitat Valenciana (DOCV 6/08/2012): l'article 9 regula que es catalogaran lingüísticament els llocs de treball en els centres públics per a garantir l'aplicació del plurilingüisme.

A més, la normativa d'oposicions i la de concurs de trasllats, com la de supressions i desplaçaments, s'ha anat adequant a tota aquesta normativa.